

Els patrons valencians tenen aquests dies feina extra. Als seus quefers diaris al capdavant de les seues respectives empreses i a la gestió de les seues associacions, s'han de sumar les reunions que des de l'última setmana del mes d'abril van celebrant amb els candidats a la presidència de la Generalitat. Es tracta de trobades protocol·làries, on els uns i els altres intercanvien postures i els empresaris aprofiten per traslladar-los el seu catàleg de demandes amb l'esperança que, si arriben a governar, aquestes seran tingudes en compte. Les diferències ideològiques tendeixen a minimitzar-se i el to de les declaracions posteriors sol ser conciliador. Sense anar més lluny, el president de Cierval, la patronal autònoma, va atrevir-se a dir després de reunir-se amb Antonio Montiel, presidenciable per Podem, que els del partit dels cercles "no mosseguen".

"Anem cap a un escenari més volàtil i la nostra obligació com a representants dels nostres associats és reunir-nos amb tothom que puga tenir responsabilitats de govern", explica una persona que ha estat present en les reunions que se celebren aquests dies i que recorda que aquestes cites s'han celebrat sempre que han de tenir lloc unes votades. La primera diferència, respecte de comicis anteriors, és que en aquesta ocasió la fragmentació de l'espectre electoral ha obligat a multiplicar els encontres. La segona diferència -i segurament la més significativa- és que per primera volta en 20 anys al País Valencià s'albira l'opció de desallotjar el Partit Popular de la Generalitat.

Per tant, a diferència dels anys precedents, en què les trobades no passaven de ser visites de cortesia, els patrons tenen l'ocasió de reunir-se amb les formacions que estan destinades a dur les regnes de l'administració durant els pròxims quatre anys; als partits polítics amb opcions de govern -i molt especialment als situats a l'esquerra-, per la seua banda, les trobades els donen l'oportunitat

ECONOMIA

Del 'pacte del pollastre' al brou insípid

El País Valencià està a les portes d'unes eleccions. Ara fa vint anys, els empresaris foren els ordidors del 'pacte del pollastre', que va encimbellar la dreta a la Generalitat. Com es miren els patrons, al cap de dues dècades, el més que possible tomb cap a l'esquerra? En un panorama fragmentat, quina és la seua preferència? EL TEMPS copsa l'opinió dels representants econòmics a pocs dies d'uns comicis històrics.

Reportatge de Violeta Tena

Antonio Montiel, candidat de Podem, al centre, acompanyat de membres del seu partit i representants de Cierval.

de prendre el pols d'un sector de la societat civil amb què, almenys teòricament, mantenen diferències ideològiques bàsiques. Al capdavant, no es pot perdre de vista que els empresaris van tenir un protagonisme essencial a l'hora de fer perdre crèdit i desbancar el PSPV-PSOE de la Generalitat l'any 1995. És més, van ser els ordidors de l'acord que va fer possible l'aliança amb Unió Valenciana que va situar Eduardo Zaplana al capdavant de la Generalitat.

Agramunt i cia.

Pacte del pollastre és com ha passat a la història aquell acord, ja que fou al despatx de l'empresari avícola Federico Félix on es va negociar l'aliança entre els blavers i els conservadors. Aquell acord, que va donar peu a 20 anys d'hegemonia indiscutida del PP, fou la culminació d'una etapa d'intervencionisme patronal en la política autonòmica. Els empresaris no se sentien a gust amb la política desplegada per Joan Lerma i van actuar soterradament per corcar-lo. La cúspide d'aquell desacord la va representar la cimera d'Oriola celebrada l'abril de 1989.

En teoria es tractava d'una trobada promoguda pel president de la Confederació Empresarial Valenciana (CEV), Pedro Agramunt, amb la tutela del totpoderós Luis Espinosa –secretari general–, amb l'objectiu de fer pinya i presentar el seu catàleg de greuges i demandes. A la pràctica, la cimera d'Oriola va esdevenir un al·legat contra un Joan Lerma que aleshores governava en minoria. No van passar ni tres mesos abans que Pedro Agramunt, l'incitador d'aquell conat de revolta empresarial, fera el salt indissimulat a la presidència del Partit Popular.

Aquell transvasament va posar en evidència la sintonia natural dels empresaris amb les tesis més conservadores. Durant els anys que van seguir, els empresaris, comandats ara ja per José María Jiménez de la Iglesia –substituit d'Agramunt– van mantenir el to bel·ligerant contra el PSPV-PSOE. Des de la CEV i la recentment creada Associació Valenciana d'Empresaris (AVE) es van dedicar, doncs, a torpedinar la gestió de Joan Lerma. Els empresaris, ha reconegut Lerma en alguna entrevista, “es van polititzar massa, van jugar molt a

desgastar el Govern a favor del PP”. En definitiva, van fer el joc brut per a un Partit Popular que cobejava assaltar el poder. Quan el maig de 1995 van albirar la possibilitat de fer fora els socialistes, no van dubtar a utilitzar la seua bona sintonia amb Unió Valenciana –un partit que, de fet, havien contribuït a crear– per facilitar l'entesa amb els de la gavina.

Anhel d'estabilitat

A la vista de les enquestes, sembla evident que l'endemà del 24M caldran dots negociadors per tancar el pròxim Govern. Podrien els empresaris exercir de possibilitador de l'acord? No ho sembla pas, a la vista de la mitja dotzena d'opinions consultades per aquest setmanari. Els patrons es movien com peix a l'aigua en les mars conservadores d'Unió Valenciana i Partit Popular. En canvi, el territori de l'esquerra (en cas que hi haja aliança entre PSPV-PSOE, Compromís, Esquerra Unida o Podem, en qualsevol de les seues variants) els resulta menys còmode i el de Ciutadans, senzillament inexplorat. “Nosaltres estarem on hem estat, això és, reivindicant allò que fa anys que reivindicuem –explica l'actual mandatari de la CEV, Salvador Navarro, quan se li pregunta per aquesta qüestió–. Als empresaris el que ens interessa és que hi haja un Govern fort i estable perquè qui arribe es trobarà una situació ben complicada”.

En tot cas, els patrons valencians no sembla que estiguen en disposició d'exercir la influència d'abans. La crisi ha escanyat el teixit empresarial del País Valencià i això s'ha deixat notar en les associacions que els representen. Totes –amb l'excepció del *lobby* AVE, que va per lliure– han passat penúries econòmiques que les han obligades a redimensionar-se. A més, la patronal autonòmica Cierval –que aixopluga CEV, l'alacantina COEPA i la castellenca CEC– es troba immersa en un debat a propòsit del seu futur. Les dificultats a l'hora d'aportar les quotes que els corresponen han alimentat les discrepàncies territorials, fins →

Pedro Agramunt, va fer el salt des de la patronal Cierval a la presidència del Partit Popular.

→ al punt que algunes veus han apuntat la possibilitat de desmantellar l'estructura autonòmica i mantenir les provincials. "Les associacions empresarials estan molt debilitades i tenen problemes interns importants -explica una persona de llarga trajectòria que participa de la vida empresarial-. Ni de lluny tenen l'ascendent polític de fa dues dècades".

Siga com siga, també entre els patrons s'ha instal·lat el convenciment que l'etapa del PP ha arribat a la seua fi. De fet, i encara que només manifestada privadament, són majoria els qui, a pesar de l'afinitat ideològica, fan un balanç global negatiu d'aquests anys de govern. "Se'ls ha acabat el crèdit. És impossible continuar fent-los costat, amb tants d'escàndols com ens han

llegat", explica un empresari de Castelló. Ara, "anem cap a un escenari on és difícil fer cap pronòstic", assegura José Vicente González, l'home que des de 2011 duu el timó de Cierval. Arribats a aquest punt, els fa por als empresaris un hipotètic Govern d'esquerres? "No, no ens fa por -respon González-. Els empresaris es-

«ALS EMPRESARIS ENS AGRADA L'ESTABILITAT I LA PREDICTIBILITAT», DIU JOSÉ VICENTE GONZÁLEZ, PRESIDENT DE LA PATRONAL

tem acostumats a treballar amb els uns i amb els altres". Rafael Pla, president de Coeval, la patronal de la Vall d'Albaida, creu que és indistint qui governe perquè "en els nous temps que vénen caldrà que ho faça pensant en l'interès d'uns ciutadans que cada volta fiscalitzen més l'acció política".

En tot cas, la majoria de persones consultades per a aquest reportatge mostren la seua preferència perquè el pròxim executiu no governe en minoria. Advoquen, doncs, per un pacte durador. "A nosaltres ens agrada l'estabilitat i la predictibilitat", assegura González. Però quin pacte és el més ben vist? En això no hi ha unanimitat entre les persones que han participat en aquest reportatge si bé tothom opina que el PSPV-PSOE està destinat a ser el pal de paller de la nova Generalitat Valenciana. "Hi ha molta gent que se sentiria còmoda amb un pacte entre els socialistes i Ciutadans -explica una persona amb altes responsabilitats patronals-, però jo crec que hi ha partits que han demostrat que poden defensar més bé els interessos dels valencians. Ens cal una veu pròpia i menys sucursalisme i tuteles". En tot cas, afegeix l'empresari de Castelló, neguitejat per l'últim escàndol del PP, ara pel cas d'Alfonso Rus: "Vist el que hem vist, un Govern d'esquerres és un mal menor". •

 Cines Babel

Vicente Sancho Tello, 10. · València

The Farwell party

de Tal Granit y Sharon Maymon

Si presentes aquesta butlleta tindràs el següent preu especial:

Si ets subscriptor d'EL TEMPS :
4,40 € De dilluns a dijous
i 6€ cap de setmana.

(Cal acompanyar el justificant de pagament)

Si ets lector d'EL TEMPS:
5,60€ de dilluns a dijous
excepte vespra de festiu i festius.

